

Χαιρετισμός του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνος προς τους συμμετέχοντες στο ΙΗ΄ Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Ελευθερία και ευθύνη κατά τον Απόστολο Παύλο» 26-29 Ιουνίου 2012, Βέροια (Ελλάδα)

Σεβασμιώτατε,

Σεβαστοί πατέρες,

Αγαπητοί εν Κυρίω αδελφοί και αδελφές,

Απευθύνω εγκάρδιο χαιρετισμό προς τους οργανωτές και τους συμμετέχοντες στο συνέδριο με θέμα την κληρονομιά του Αγίου και Πρωτοκορυφαίου Αποστόλου Παύλου, ο οποίος βάδισε τα χώματα της Βέροιας, κηρύττοντας εδώ το Ευαγγέλιο του Χριστού. Για 18^η (δεκατη όγδοη) ήδη συνεχή χρονιά διοργανώνεται αυτό το συνέδριο, όπου συμμετέχουν ποιμένες και θεολόγοι από διάφορες κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες και κάθε φορά προς συζήτηση τίθεται μια από τις πτυχές της διδασκαλίας του Αποστόλου, η οποία άπτεται των βασικών εννοιών και αξιών του χριστιανισμού και του επί τη βάσει του θεμελιωμένου μεγάλου χριστιανικού πολιτισμού.

Το σημερινό συνέδριο ασχολείται με τις τόσο σπουδαίες για τη σύγχρονη εποχή έννοιες όπως είναι εκείνες της ελευθερίας και της ευθύνης. Αυτό το θέμα πάντα έγχιρε ενδιαφέρον των Ρώσων χριστιανών στοχαστών και τα τελευταία χρόνια ευρίσκετο στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της θεολογικής μας επιστήμης. Το 2008 η Ιερά Σύνοδος της Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας υιοθέτησε ειδικό κείμενο με τίτλο «Οι αρχές της διδασκαλίας της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας για την αξιοπρέπεια, την ελευθερία και τα δικαιώματα του ανθρώπου». Αυτή η συνοδική απόφαση από χριστιανικής απόψεως καλείται να διορθώσει την παραμορφωμένη κατά την εποχή του Διαφωτισμού αντίληψη για τη σημασία της ελευθερίας και της αξιοπρέπειας του ανθρώπου. Η απολυτοποίηση της έννοιας της ελευθερίας κατέστρεψε τη σχέση μεταξύ της ελευθερίας και της ευθύνης, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των υποχρεώσεών του απέναντι στους συνανθρώπους του.

Δικαίως ο Απόστολος Παύλος μπορεί να χαρακτηρισθεί ο μεγαλύτερος στο χριστιανισμό κήρυκας της ελευθερίας. Στις επιστολές του αντιπαραθέτει την ελευθερία στην δουλεία, στην αιχμαλωσία, στον θάνατο, στην κατά σάρκα ζωή και την εξισώνει με την κατά Πνεύμα ζωή, τη βασιλεία και την

υιοθεσία στον Θεό (Ρωμ. κεφ. 5-8).

Και όμως ματαιοπονούμε αναζητώντας στον Απόστολο την απολυτοποίηση της ελευθερίας καθ'εαυτής. Αντίθετα, σ' αυτόν είναι στενώς συνδεδεμένη με τη σχέση των πιστών με τον Χριστό και του ένα με τον άλλο, με την εκούσια υποταγή του ανθρώπου στον υψηλό ηθικό νόμο του Ευαγγελίου. Σύμφωνα με τον Απόστολο Παύλο είναι η χάρη του Χριστού η οποία προσφέρει την ελευθερία από την αμαρτία και τη δουλεία του θανάτου, από την προσήλωση στην κατά σάρκα ζωή: *Ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέ με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου* (Ρωμ. 8. 2).

Στην προς Γαλάτας επιστολή του ο Απόστολος προειδοποιεί για τον κίνδυνο της λανθασμένης αντίληψης της εν Χριστῷ ελευθερίας: *Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις* (Γαλ. 5. 13). Απαριθμώντας εν συνεχείᾳ τα διάφορα πάθη ο Απόστολος ισχυρίζεται: *Οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν* (Γαλ. 5. 21). Κατά τη γνώμη του Αποστόλου, η ελευθερία των χριστιανῶν είναι η εν αγάπῃ διακονία του ένα προς τον άλλο: *Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ* (Γαλ. 6. 2). Αυτή η εκούσια εν θυσιαστική διακονία του πλησίον συσταύρωση με τον Χριστό εκτείνεται και πέραν της χριστιανικής κοινότητας: *Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας* (Γαλ. 6. 10).

Με γνώμονα τις διδαχές του Αποστόλου οι χριστιανοί στο διάβα όλων των αιώνων αναζητούσαν να προσαρμόσουν τη ζωή τους σ' αυτούς τους πνευματικούς νόμους και τα ιδεώδη. Και στη σύγχρονη εποχή με τις τάσεις φυγῆς από τις παραδοσιακές ηθικές αξίες η Εκκλησία καλεί μετ' επιμονῆς στην επαναφορά στην αρχική αντίληψη της ελευθερίας και της ευθύνης. Ἔως ὅτου ο άνθρωπος συνειδητοποιήσει ὅτι η πραγματική του ελευθερία ευρίσκεται μόνο μέσα στον Θεό, θα παραμένει αιχμάλωτος μιας ζωῆς εν αμαρτία, η οποία οδηγεί στην πνευματική κατάπτωση και τον αιώνιο θάνατο.

Σε όλους τους συνέδρους εύχομαι καρποφόρα εργασία για την κατανόηση των ποικιλόμορφων πτυχῶν της ελευθερίας και της ευθύνης σύμφωνα με τη διδασκαλία του μεγάλου Παύλου.

Μετά της εν Κυρίῳ αγάπης,

+ ο Βολοκολάμσκ Ιλαρίων,

**Πρόεδρος του Τμήματος
Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων
του Πατριαρχείου Μόσχας**

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/53981/>